

Zeven nieuwe doeken in Heerenveen

Nieuwe tendens bij Van Althuis

de friese galerij

door
sikke doele en
maris touwen

De schilderijen die Willem van Althuis in de Kunstruimte bij de bibliotheek in Heerenveen exposeert, zijn voor een groot deel dezelfde als die een half jaar geleden in het Fries Museum tentoongesteld werden. Die collectie is nu echter verkleind, aangepast aan deze tentoonstellingsruimte en aangevuld met een zevental nieuwe doeken.

Vooraf in twee van deze zeven nieuwe werkstukken is bij Van Althuis een nieuwe tendens waarneembaar. In afzonderlijke blauw-groenen en meer grijzere tinten geeft hij in deze twee schilderijen een spanningsveld weer. Iets onder het midden loopt een horizontale baan naar boven die langzaam merhand in een steeds donker wordende kleur overloopt. Het benedenvlak van deze werkstukken is egaal. Binnen dit vlak is een rechthoekig kleurveld aangegeven dat over de gehele breedte van het doek loopt en in een net andere kleurintensiteit geschilderd is dan het restvlak. Het zijn juist de vorm en de plaatsing van de kleurvelden die deze schilderijen beïnvloeden. Ze ontkennen als het ware de gesuggereerde diepte van het kleurverloop.

Dit is een nieuw element in het werk van Van Althuis dat niet naar voren komt in zijn andere werk, waarin de voorstelling ook al vaak weggelaten werd maar de gesuggereerde diepte onaangetaast bleef. Een erg mooie tentoonstelling mede doordat de collectie zo goed in evenwicht gebracht is met de ruimte, aardig ook dat hij eens ondergebracht is in de woonplaats van Van

Althuis. Ook voor hen die de tentoonstelling in het Fries Museum reeds gezien hebben, beveel ik deze expositie toch nog van harte aan. (mt).

Kunstruimte Heerenveen.
Tot 20 oktober.

Emmeloord

Min of meer spontane tekenkunst is te zien op de expositie in het Stadskantoor te Emmeloord, die is samengesteld door de Nederlandse Kunststichting. Het betreft hier tekeningen en grafiek van Lucebert, Constant Nieuwenhuys en Ger Lataster. De bedoeling van de tentoonstelling is niet alleen het tonen van werk van drie individuele kunstenaars, maar ook om daarmee een bepaalde periode, in dit geval die van de Cobra-beweging, te belichten.

Zoals bekend hebben Lucebert en Constant deel uitgemaakt van de Cobra-beweging, terwijl Lataster er niet toe heeft behoord, maar er wel door is beïnvloed. Het werk van de laatstgenoemde lijkt het meest aanspraak te

kunnen maken op de benaming „spontane tekenkunst”. De vervormde mensfiguren van Lucebert hebben een meer dwangmatig, neurotisch karakter (waarmee ik uitdrukkelijk geen waardeoordeel wil uitspreken.), terwijl de op Nieuw Babylon geïnspireerde etsen van Constant zelfs een vrij doordachte indruk maken.

Nieuw Babylon is een concept van Constant Nieuwenhuys van een utopische wereld waarin de automatisering de mens alle werk uit handen heeft genomen, zodat deze zijn leven naar eigen goeddunken kan inrichten. De Provo-beweging heeft dit idee van de homo ludens, de spelende mens, later in haar filosofie verwerkt. De etsen zijn geïnspireerd op de modellen van plexiglas en staaldraad die Constant voor zijn Nieuw Babylon ontwierp, en tonen een fraaie afwisseling tussen rechte gebouwachtige structuren en dynamisch getekende mensfiguren. Daarnaast zijn er enkele boeiende, schijnbaar toevallig tot stand gekomen figuren uit één lijn.

Lataster spreekt met zijn kleurvlakken en krassen een taal die je moet leren verstaan voor je de spanning

voelt die er tussen al die plaatsen op het vlak heerst. Aan Lucebert is in deze vlakke enige tijd geleden geruime aandacht besteed in verband met zijn overzichtsexpositie in het Prinsessehof, zodat hier kan worden volstaan met de constatering dat de NKS een goede keus uit zijn tekenwerk heeft gemaakt. (sd).

Stadskantoor Emmeloord.
Tot 20 oktober.

Pim van Vliet

Vaak weken achtereen werkt Pim van Vliet aan één emailpaneel; één stuk gaat soms wel vijftig keer de oven in. Het resultaat van deze moeizame arbeid is te zien in de Nynke Pleats te Piaam, waar de 31-jarige in Gaast wonende kunstenaar een 26-tal werkstukken tentoonstelt van geëmailleerd koper. Van Vliet studeerde dit jaar in emaille af aan de afdeling monumentale vormgeving van academie Artibus in Utrecht. Hij heeft een hoge graad van perfectie bereikt in deze moeilijke techniek, waar het toeval ook nog wel eens een rol in wil spelen. Het werk maakt echter de indruk dat hij de zaken goed kan „sturen”.

Zijn centrale thema is licht en kleur, meestal geconcretiseerd in landschappelijke composities. Dat wil zeggen: er is een horizon, waar de kleurvelden zich naar toe bewegen. Overigens is dat abstraheren niet zijn uiteindelijke doel. Bij Van Vliet is het sfeer scheppen door middel van zijn kleuren het belangrijkste. Dat blijkt ook uit impressionistische titels als „Avondlucht”, „Morgenstemming”, „Schitterend zonlicht in water” en „Lichtval nabij Gaast”.

De panelen - betrekkelijk groot van afmetingen - zijn voor het merendeel opgebouwd uit zachte, genuanceerde tinten. De enkele werkstukken die vrij hard van kleur zijn, voldoen minder dan de andere. Bijzonder geslaagd zijn „Avondlucht”, „Lichtval nabij Gaast”, „Lichtlijnen” en „Geel geïsoleerd en geplaatst naast landschap”. Van Vliets uitstekende kleur gevoel en de buitengewone helderheid van de emaillekleuren maken de expositie tot een genot voor het oog. Prijzen vanaf f 450. (sd)

Nynke Pleats, Piaam.
Tot 31 december.

Dieneke Smink

Een lichtvoetige kijk op de mens schotelt Dieneke Smink-Dagelet ons voor in Galerie Steenwijk (onder de bibliotheek). Zij doet dat zowel door middel van wandkleden als van poppen. „Uit de tijd van Ot en Sien”, „Alternatief echtpaar”, „Drie bruiden”, „De bleekscheten”, „De mafkickers” luiden enkele typerende titels die zij haar werkstukken gegeven heeft. Vooral in het materiaalgebruik toont zij zich erg inventief: allerlei verschillende stoffen, gebreed, geweven, in vaak vrij bonte kleuren, verwerkt zij tot één geheel. Bij de wandkleden heeft zij de mensfiguurtjes vaak in reliëf aangebracht. Zij maakt geen dieptepsychologische portretten - dat is ook wel wat moeilijk met dit materiaal - maar beeldt op ironische wijze verschillende typetjes uit. Goed gecomponeerd en harmonisch van kleurgebruik zijn met name de wandkleden „Kinderen voor de zon” en „Drie bruiden”. Bij de poppen stoort het gebruik van steeds dezelfde kopjes met grote ogen, al is de aankleding uiterst verzorgd. (sd)

Galerie Steenwijk, Steenwijk.
Tot 13 oktober.

Thisa Schut

Niet-alledaagse tekeningen van de negentienjarige Thisa Schut uit Woudsend sieren de wanden van Doting's Galerie „De Tillefonne” in Workum. Ze ademen enigszins de sfeer van het zogeheten fantastisch-realisme, een vrij manieristische schilderijstijl, die op een vaak al te nadrukkelijke wijze begrippen als leegte, dood en angst wil uitbeelden. Ook Thisa Schut maakt in haar tekeningen gebruik van symbolische attributen als draken, slangen en druipsteengrotten, maar weet gelukkig het al te nadrukkelijke te vermijden. Daar komt bij dat het werk niet op louter fantasie berust, omdat de tekenares in Nigeria en op Borneo heeft gewoond. Vooral de oerwoudscènes, die in de verte doen denken aan de Franse naïeve schilder Rousseau le Douanier, bezitten daardoor een zekere authenticiteit.

De tekentechniek van de exposante is bepaald nog niet overweldigend, al stoort dat niet bij deze bladen, waar zij

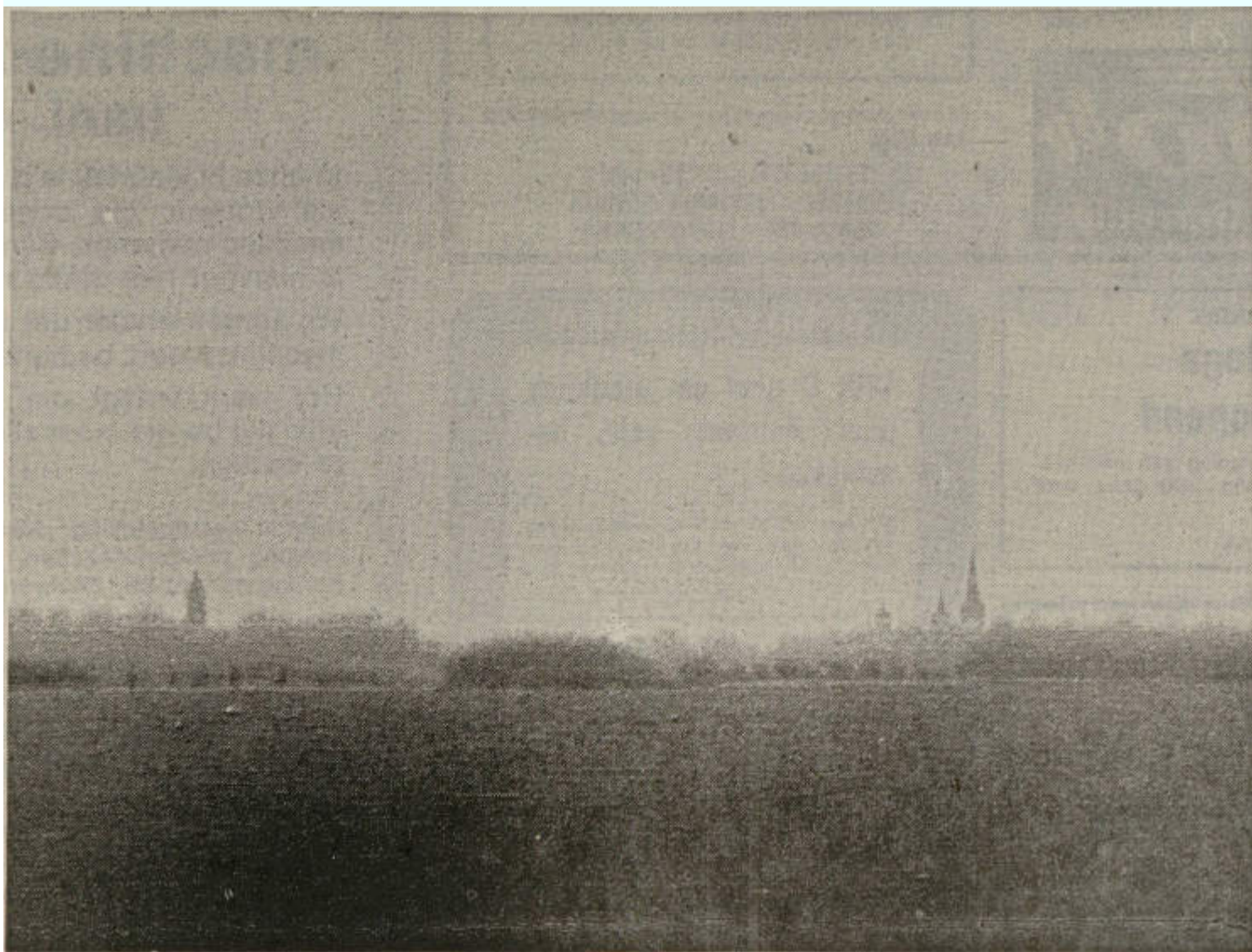
veel gebruik r
ceringen en t
met engelenge
gebracht. De r
Rook” I en II,
opgezet dan
blijkt duideli
keling uit. Op
bladen compl
komt zij op d
voor lege plek
gevoelig wer
doende onder
zitten om niet
ven steken. (s

Doting's gal
Tot 14 nove

Varia

● Fotohandel
streek in L
geregeld we
zien. Tot 1 n
van Herber
surrealistisc
exposant ne
louter een
die in de dor
dat meer me
kelijkheid o
verschillend
satie, raste
Meestal kom
platen, een
taat nogal m
waar een vi
lijkt te roer

● Buitengewo
Willem Hee
geopende
Leeuwarden
Woondecora
de Nieuwes
Huis). Hees
leden het gl
de Horn” te
gezet, waar
vrijheid zijn
Zijn werk is
deze rubrie
tentoongeste
Surhuisterv
zeker een b
november. (

Speciaal interessant voor Heerenveensters zijn de gezichten op Heeren-veen die Willem van Althuis op zijn expositie in de Kunstruimte heeft hangen. Zijn andere werk is in de krant vrijwel niet af te beelden.